

2. Переверзева А.В. Оцінка сучасного стану залучення іноземних інвестицій в економіку України [Електронний ресурс] Режим доступу: file:///C:/Documents%20and%20Settings/Пользователь/Мои%20документы/Vznu_eco_2016_1_11.pdf

3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Василь ВОНСЯК

слухач магістратури за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»
(науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Крисько Ж. Л.)

ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ В СИСТЕМІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ

У системі місцевого самоврядування важливим самостійним елементом виступають органи самоорганізації населення, які максимально обізнані з інтересами й повсякденними потребами членів територіальної громади. Досвід демократичних країн Європи показує, що їх успішний розвиток обумовлений активною співпрацею органів влади з місцевими громадами для вирішення місцевих проблем. Така співпраця є наслідком розвинутої демократичної системи органів самоорганізації населення, в якій громада має право впливати на процес прийняття рішень і активно користується ним.

В Україні органи самоорганізації населення є одним із способів реалізації локальної демократії та практичним втіленням положень статті 5 Конституції України [1], яка передбачає, що носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ, який здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Наділення органів самоорганізації населення повноваженнями щодо сприяння в наданні населенню послуг життєзабезпечення на певній території, участі в реалізації місцевих програм розвитку дозволяє більш повно задовольнити соціальні, культурні, побутові та інші потреби жителів, підвищити ефективність функціонування інституту місцевого самоврядування. Крім того, це засвідчує ідею децентралізації управління в межах системи місцевого самоврядування. Отже, необхідність та доцільність існування таких органів обумовлена прагненням створити

реальні можливості для місцевої демократії та намаганням розвантажити органи місцевого самоврядування від вирішення тих місцевих питань, що можуть вирішуватися самим населенням.

На утворення органів самоорганізації населення в системі місцевого самоврядування певної територіальної громади впливає низка чинників, зокрема, політико-правового, економічного, соціально-культурного, психологічного характеру.

Органи самоорганізації населення мають досить складну громадсько-публічну природу [2]. Так, з одного боку, вони виступають формою участі населення у вирішенні місцевих питань і здійснюють передані їм повноваження відповідних сільських, селищних, міських рад. Це характеризує їх як структури, що мають спільні риси з органами місцевого самоврядування та іншими органами публічної влади. З іншого боку, органи самоорганізації населення працюють на громадських засадах і їх варто окреслювати як специфічну форму самоорганізації громадян за місцем проживання в межах мікрорайонів, вулиць, кварталів, що зближує їх із громадськими організаціями.

Отже, органи самоорганізації населення мають дуалістичну природу походження та функціонування. Вони одночасно виступають як організації членів територіальної громади для задоволення спільних потреб (громадська природа), так і як публічна організація у відносинах з окремими членами територіальної громади, органами державної влади та місцевого самоврядування.

Правовий статус, порядок організації та діяльності органів самоорганізації населення визначається Законом України «Про органи самоорганізації населення» [3], Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» [4]. Також нормативно-правову базу для діяльності органів самоорганізації населення складає Конституція України [1], інші закони, акти Президента, КМУ, центральних та місцевих органів виконавчої влади, рішення відповідних органів місцевого самоврядування, рішення місцевого референдуму, статuti територіальних громад, розпорядження сільського, селищного, міського голови, видані у межах своїх повноважень, положень про органи самоорганізації населення, рішення зборів (конференції) жителів за місцем проживання.

Відповідно до статті 2 Закону «Про органи самоорганізації населення» [3], органи самоорганізації населення – це представницькі органи, що створюються жителями, які на законних підставах проживають на території села, селища, міста або їх частин, для

вирішення завдань, передбачених цим Законом. Органами самоорганізації населення є будинкові, вуличні, квартальні комітети, комітети мікрорайонів, комітети районів у містах, а також сільські, селищні комітети. Підставою для створення органу самоорганізації населення є факт компактного проживання певної кількості осіб у межах однієї території. З ініціативою про створення органу самоорганізації населення до місцевої ради можуть звернутись збори або конференція жителів відповідної території, які мають право голосу за умови, що в них брало участь не менше половини жителів відповідної території.

Отже, органи самоорганізації населення забезпечують вплив на владу, її підтримку, інформування про потреби й інтереси населення, залучають широке кола членів громади до управління місцевими справами, створення належних умов їх життєдіяльності на території певного населеного пункту, сприяють формуванню громадянської самосвідомості членів громади, організації активного їх співробітництва з органами місцевого самоврядування, подоланню пасивності територіальних громад.

Бібліографія:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>. – Назва з екрана.

2. Що таке органи самоорганізації населення? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://samoorg.com.ua/organyi-samoorganizatsii/>. – Назва з екрана.

3. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11.07.2001 р. № 2625-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>. – Назва з екрана.

4. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>. – Назва з екрана.